

Lekcija 3

Prvi deo: Pregled

Ključni tekst: Sofonija 3,17

Središte proučavanja: Sofonija 3,17; Luka 15,4-32.

Uvod: Naš Bog pun ljubavi se raduje i drago mu je što ima odnos pun ljubavi sa svojim stvorenjima.

Teme: Lekcija za ovu sedmicu ističe tri osnovne poruke:

1. Božje zadovoljstvo zbog Njegovih stvorenja pokazuje koliko smo cenjeni u Njegovim očima: Svaka pojedinačna osoba u Božjim očima je dragocena i od neprocenjive vrednosti i značaja. Iz tog razloga, On uživa u svojim sinovima i kćerima kada se pokaju i traže Ga. Luka 15. poglavlje u svojim parabolama ističe Božju radost i slavlje zbog spasenja izgubljene osobe. Njegovo zadovoljstvo zbog našeg spasenja pokazuje koliko smo vredni u Božjim očima.
2. Božije zadovoljstvo je razlog za ljudsku radost i hvalu: Bog želi da ispuni naša srca neizmernom radošću i On uživa u ljudskoj radosti i pohvalama. Gospod poziva svoj narod da iskusi zadovoljstvo dok Ga s radošću hvale kroz molitve i pesme. Takođe, upućivanje hvale Bogu pomaže nam da zamislimo, u iščekivanju, Njegovo zadovoljstvo i radost u budućnosti, kada ćemo kroz svu večnost biti sa Njim.
3. Hristos nam je potreban da bismo ugodili Bogu: Pozvani smo da ugodimo Bogu, prinoseći Mu duhovne žrtve kroz hvalu upućenu sa naših usana i izražavanje zahvalnosti, kao i kroz praksu činjenja dobra i deljenja onoga što imamo sa potrebitima. Ipak, to možemo učiniti samo uz Hristovo posredovanje. Naša vera je Bogu ugodna samo kroz Hristovo delo za nas.

Primena u životu: Božje zadovoljstvo zbog Njegovih stvorenja pokazuje koliko smo cenjeni u Njegovim očima i koliko On ceni ono što je stvorio. Kako mi, na osnovu toga, možemo ceniti vrednost svake osobe?

Drugi deo: Komentar

1. Božje zadovoljstvo zbog Njegovih stvorenja pokazuje koliko smo cenjeni u Njegovim očima.

Parabola o izgubljenom sinu izvanredno ilustruje koliko smo vredni za Boga. Luka 15. poglavlje naglašava neverovatnu vrednost (izgubljenih) ljudskih bića u Božjim očima kroz sve tri kombinovane parabole koje su ispričane gundavim farisejima i književnicima (Luka 15,2). Važno je napomenuti da fariseji i književnici ne vide nikakvu vrednost u ljudima („grešnicima“) koje Isus toplo prima (Luka 15,2). Elen G. Vajt ističe da su „fariseji za njih imali samo prezir i osudu, ali Hristos ih je pozdravio kao decu Božju koja su se, istina, otuđila od Očevog doma, ali ih očinsko srce nije nikada zaboravilo“ – *Hristove očigledne pouke*, str. 186 originala.

Ovim parabolama Isus je ukorio prezirni mentalitet fariseja, naglašavajući božansko zadovoljstvo zbog povratka i primanja onih koji su bili izgubljeni. Drugim rečima, izraz radosti i zadovoljstva u svakoj paraboli ukazuje na to koliko je vredan onaj koji je izgubljen. U paraboli o izgubljenoj ovci pastir željno ide za izgubljenom ovcom „dok je ne nađe“ (Luka 15,4). On se vraća sa ovcom „na ramenima svojim, radujući se“ (Luka 15,5). Što više shvatamo koliko je pastir radostan, to više uviđamo koliko je u njegovim očima vredna izgubljena ovca. Zaista, radost i zadovoljstvo pastira sve više rastu, dok poziva komšije i prijatelje da se raduju sa njim (Luka 15,6).

Isti obrazac karakteriše i druge dve parabole. U paraboli o izgubljenom novčiću, žena pažljivo traži novčić „dok ga ne nađe“ (Luka 15,8). Zatim, sa ogromnim zadovoljstvom, poziva komšije i prijatelje da se raduju sa njom (Luka 15,9). Što se tiče parabole o izgubljenom sinu, koja je vrhunac sve tri parabole, izgubljeni sin ne samo da je izgubljen, već nam je rečeno da je tvrdoglavo išao žurnim koracima ka tom stanju, pošto u početku nije uočio prave posledice njegovih nepromišljenih i glupih odluka. Na kraju, kada je došao k sebi, rasipni sin oseća da su njegovo dostojanstvo i vrednost pred ocem izgubljeni zbog njegovog greha: „I već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj“ (Luka 15,19).

Međutim, ono što je otac učinio razlikuje se od razumnih očekivanja njegovog sina. Umesto toga, otac „potrčavši zagrlji ga i cjeliva ga“ (Luka 15,20). Šokantno, ovo nisu jedini izrazi dobre volje i zadovoljstva od strane oca. Ne obazirući se na sinovljev zahtev da bude primljen kao sluga, otac ističe dostojanstvo svog sina tražeći od sluge da donesu „najlepšu haljinu“, „prsten“ i „obuču“ za njega (Luka 15,22). Ali to nije dovoljno. Potvrđivanje sinovljeve vrednosti novom odećom pojačava se izuzetnim slavljem koje otac priređuje: „I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo“ (Luka 15,23). Ukratko, otac ne samo da prima sina, već je zadovoljan njegovim povratkom.

Do sada, u paraboli o izgubljenom sinu nalazimo isti opšti obrazac koji se pojavljuje i u parabolama o izgubljenoj ovci i izgubljenom novčiću; naime, izgubljeno je pronađeno i nastaje slavlje zbog ove vesti. Međutim, parabola o izgubljenom sinu ide korak dalje, pošto stariji sin snažno dovodi u pitanje slavlje (Luka 15,28-30). Ova tačka je relevantna jer ilustruje stav fariseja na početku poglavlja (videti Luka 15,2). I stariji sin u paraboli i fariseji veoma kritikuju prijem grešnika i zajedništvo/proslavu sa njima. Ova kritika otkriva da oni potcenjuju vrednost ljudi koji su toplo primljeni. Nasuprot tome, parabola uči kako Bog ceni svoje sinove i kćeri i slavi kada se pokaju i traže Ga. Iz tog razloga, parabola se završava tako što otac na kritiku starijeg sina odgovara sledećom izjavom: „Trebalo se razveseliti i obradovati“ (Luka 15,32).

Grčka reč za prevedeni izraz „trebalo“ je glagol *dei*, što doslovno znači „potrebno je, mora se, treba“ ili podvlači da bi se nešto „trebalo dogoditi zato što je prikladno“ (Frederik V. Danker, i dr., *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other*

Early Christian Literature [Chicago: University of Chicago Press, 2000], str. 214 originala). Neke biblijske verzije to prevode kao „doliči“ (ESV, RSV) ili „trebalo je“ (NASB, NRSV, NIV) u tekstu Luka 15,32. Osnovni koncept u ovom izrazu nužnosti je dragocena vrednost onoga ko je izgubljen ali je sada pronađen. Upravo iz ove perspektive otac podvlači da „moramo“ da slavimo. U svetlu vrednosti onoga ko je pronađen nema druge opcije. Slično već prikazanim osećanjima u dve prethodne parabole, otac ne želi da slavi sam. Čini se da su i sluge uključene (Luka 15,22-27), a otac naglašeno apeluje na starijeg sina da i on učestvuje. Izgubljeni sin nije samo „tvoj sin“, da upotrebimo izraz starijeg brata (Luka 15,30), već, kako otac apeluje, „brat tvoj“ (Luka 15,32).

Stoga parabole koje je Isus ispričao u ovom poglavlju (Luka 15), poučavaju da Božje zadovoljstvo spasenjem Njegovih sinova i kćeri pokazuje koliko smo cenjeni u Njegovim očima. On želi ne samo da se osećamo cenjenima zbog Njegovog zadovoljstva punog ljubavi prema nama, već treba da slavimo sa Njim (i stoga svim srcem cenimo) spasenje naše braće i sestara.

2. Božije zadovoljstvo je razlog za ljudsku radost i hvalu.

Sofonija 3,17 i Psalam 149,4 su donekle slični u svom naglasku na Božje zadovoljstvo. Psalam 149 je poziv da se radosno slavi Bog: „Neka se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom“ (Psalam 149,2). Psalam 149,4 opisuje razlog za ovaj poziv: „Jer je mio Gospodu narod njegov“. Dakle, psalam potvrđuje zadovoljstvo u dvosmernom odnosu. Bog je zadovoljan ljudima i, na osnovu toga, ljudi su pozvani da iskuse zadovoljstvo u Gospodu dok Ga s radošću hvale.

Isto tako, Sofonija 3,14 podstiče Božji narod da radosno hvali Gospoda: „Pjevaj, kćeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri Jerusalimska“. Ovo podsticanje je praćeno naglaskom u tekstu Sofonija 3,17 da je moćni i spasonosni Bog usred svog naroda i „radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi pjevajući“. Dok Psalam 149 naglašava Božije zadovoljstvo kao razlog za ljudsku hvalu i radost, Sofonija 3 prikazuje da bi pohvale Njemu u čast trebalo da dočaraju Božje buduće zadovoljstvo i radost radi Njegovog naroda.

3. Hristos nam je potreban da bismo ugodili Bogu.

Pored ostalih načina na koje smo pozvani da ugodimo Bogu u Svetom pismu (videti, na primer, Jevrejima 11,5.6; 2. Korinćanima 5,9; Kološanima 1,10; 1. Solunjanima 4,1), Jevrejima 13,15 nas podstiče da neprestano prinosimo duhovne žrtve Bogu, koje uključuju hvalu sa naših usana u znak zahvalnosti Njemu i praksu činjenja dobra i i deljenja onoga što imamo sa potrebitima. Sledeći stih zaključuje: „Jer se takovijem žrtvama ugađa Bogu“ (Jevrejima 13,16). Važno je napomenuti da prve reči u Jevrejima 13,15 ukazuju na to da ne bi trebalo da sami prinosimo ove žrtve. Umesto toga, treba da prinesemo duhovne žrtve Bogu „kroz njega [Isusa]“. Drugim rečima, mi nismo u stanju da ugodimo Bogu sopstvenim pohvalama i dobrim delima. Samo kroz Hrista naše pohvale i dela mogu biti prineti kao duhovne žrtve koje su zaista ugodne Bogu.

Treći deo: Primena u životu

Ljudska bića imaju izuzetnu vrednost. Vi ste vredni jer ste stvoreni po Božjem obličju. Neverovatan je osećaj znati da Bog cení ljude više nego što možemo da zamislímo. Imajući ovo na umu, razgovarajte o pitanjima u nastavku:

1. Kako naše poštovanje i ljubav koju im pokazujemo, ljudima koje srećemo u svakodnevnom životu može pokazati koliko su vredni u Božjim očima?
2. Na koji način religiozni ljudi mogu, nažalost, prezirati dostojanstvo i vrednost drugih?
3. Oni koji vole Boga želeće da znaju kako da Mu ugone. Ali kako, u stvari, možemo ugoditi Bogu? U kojoj meri je način na koji cenimo druge ljude povezan sa Božjim oduševljenjem zbog spasenja Njegovog naroda?
4. Šta možete učiniti da cenite svaku osobu do te mere da uživáte u njegovom ili njenom spasenju i da objavljujete Božju dobrotu i nepokolebljivu ljubav?

Navedite jedan praktičan primer kako nam Hristovo posredovanje omogućáva da svojim delima ugodimo Bogu.